



Acest program este finanțat de către Uniunea Europeană,  
co-finanțat și implementat de către  
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare



Empowered lives.  
Resilient nations.

**Proiectul „Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură”  
anunță lansarea  
PROGRAMUL DE GRANTURI (GP-2014: Monitorizarea)  
pentru Societatea Civilă, aprilie 2014**

Proiectul **“Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură”** este finanțat de către Uniunea Europeană și co-finanțat și implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova în consultare cu Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului, Fundația Est Europeană și Fundația Soros-Moldova. Scopul acestui Proiect este de a contribui la prevenirea torturii și luptei împotriva impunității pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, în special în ceea ce privește femeile și bărbații cei mai vulnerabili cu dezabilități psiho-sociale și intelectuale din instituțiile medicale de boli psihice. Proiectul își propune, de asemenea, să sporească capacitățile organizațiilor societății civile (OSC) în monitorizarea și raportarea cu privire la implementarea strategiilor, planurilor naționale anti-tortură, și aplicarea legislației naționale.

Pentru a atinge acest scop, Proiectul **“Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură”** lansează **Programul de Granturi deschis coalițiilor de organizații non-guvernamentale** (două sau mai multe ONG-uri) înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv celor din regiunea transnistreană. Proiectul aprobat spre finanțare va fi implementate în perioada **iunie 2014 până în luna noiembrie 2015** (perioada de implementare având o durată de minim 12 luni).

**Propunerile de proiect trebuie să se axeze pe monitorizarea și raportarea cu privire la implementarea strategiilor, planurilor naționale anti-tortură și aplicarea legislației naționale.** Monitorizarea și raportarea cu privire la propunerile de proiect vor cuprinde cel puțin implementarea măsurilor de combatere a torturii planificate în cadrul Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului pentru anii 2011-2014 (PNADO)<sup>1</sup> și Strategia de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016 (SRSJ)<sup>2</sup>, recomandările relevante ale Revizuirii Periodice Universale pentru Republica Moldova (RPU), legislația națională de combatere a torturii, inclusiv amendamentele introduse la data de 8 noiembrie 2012 prin Legea nr. 252<sup>3</sup>, practicile de aplicare a legislației și urmărirea penală a actelor de tortură. De asemenea, propunerile de proiect vor include monitorizarea angajamentelor internaționale relevante și raportarea alternativă/din umbră privind observațiile finale ale Comitetului ONU privind Drepturile Omului (UN HRC)<sup>4</sup> și ale Comitetului ONU împotriva Torturii (UN CAT)<sup>5</sup> și a implementării recomandărilor RPU relevante pentru Republica Moldova<sup>6</sup>. În plus, coaliția de ONG-uri la fel va contribui la o participare mai mare și/sau consolidată la implementarea PNADO și a SRSJ și va consolida titlul de proprietate local/ownership mai vast între ONG-uri față de reforme.

Propunerile de succes, de asemenea, ar trebui să **prioritizeze** din punct de vedere tematic **problema torturii împotriva femeilor și bărbaților cu dezabilități psiho-sociale și intelectuale din instituțiile de sănătate mintală**. Solicitanții sunt sfătuiți să studieze Raportul A/HRC/22/53<sup>7</sup> din 1 februarie 2013 elaborat de Dl. Juan Mendez, Raportorul special al ONU cu privire la tortură, care servește drept bază pentru înțelegerea fenomenului torturii în

<sup>1</sup> <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=339395&lang=1>

<sup>2</sup> [http://justice.gov.md/public/files/file/reforma\\_sectorul\\_justitiei/srsj\\_pa\\_srsj/SRSJen.pdf](http://justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/srsj_pa_srsj/SRSJen.pdf)

<sup>3</sup> <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=345923>

<sup>4</sup> Observațiile finale ale Comitetului pentru Drepturile Omului cu privire la Republica Moldova, CCPR/C/MDA/CO, 4 noiembrie 2009: [http://tbinternet.ohchr.org/\\_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2fC%2fMDA%2fCO%2f2&Lang=en](http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2fC%2fMDA%2fCO%2f2&Lang=en)

<sup>5</sup> Observațiile finale ale Comitetului împotriva Torturii cu privire la Republica Moldova, CAT/C/MDA/CO/2, 29 martie 2010:

[http://tbinternet.ohchr.org/\\_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT%2fC%2fMDA%2fCO%2f2&Lang=en](http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT%2fC%2fMDA%2fCO%2f2&Lang=en)

<sup>6</sup> <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/MDSession12.aspx>; <http://www.upr-info.org/en/review/Moldova-%28Republic-of%29/Session-12---October-2011/Review-in-the-Plenary-session#top>

<sup>7</sup> Raportul în toate limbile ONU (arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă) poate fi accesat urmând acest link: [http://ap.ohchr.org/documents/dpage\\_e.aspx?m=103](http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?m=103)

instituțiile de sănătate mintală și alte instituții de sănătate, și sunt încurajați să-și pregătească propunerile de proiect în baza aspectelor menționate în Raport. Tortura din spitalele de psihiatrie și internatele (centrele de îngrijire) neurologice reprezintă o problemă emergentă în Republica Moldova și mai multe informații despre situația din acest domeniu pot fi găsite în rapoartele Avocaților parlamentari<sup>8</sup> și Ombudsmanului pilot din instituțiile psihiatrice.<sup>9</sup>

Solicitanții trebuie să demonstreze modalitatea **integrării dimensiunii de gen și a minorităților (naționale, etnice, lingvistice, religioase etc.) în cadrul propunerii de proiect**. Acest lucru ar putea fi realizat prin, dar fără a se limita la, implicarea atât a femeilor cât și a bărbaților, precum și a persoanelor care aparțin minorităților, în managementul/implementarea proiectului propus, asigurarea că femeile, bărbații și persoanele care aparțin minorităților vor fi beneficiari planificați ai proiectului, abordarea aspectelor legate de gen și minoritate în cadrul problemelor implicate de propunerea de proiect (de exemplu, inacțiunile procurorilor în cazurile de abuz sexual al femeilor din instituțiile psihiatrice care ajung la tortură, avorturile/sterilizarea involuntară a persoanelor de etnie specifică din instituțiile de psihiatrie, lipsa consimțământului informat pentru tratament medical și medicamente în limba preferată etc.), cooperarea cu ONG-urile a persoanelor care aparțin minorităților în scopul implementării proiectului, etc.

Cel puțin patru rapoarte intermediare și/sau tematice și un raport final de monitorizare vor fi elaborate de către coaliția de ONG-uri în cadrul proiectului selectat. Și cel puțin două rapoarte de monitorizare vor fi elaborate și publicate cu privire la aplicarea legislației naționale de combatere a torturii și a practicilor de aplicare a legislației. Coaliția de ONG-uri va elabora, de asemenea, recomandări suplimentare pentru implementarea acțiunilor planificate, aplicarea efectivă a legislației de combatere a torturii și va pleda pentru realizarea acestora.

Coaliția de ONG-uri va asigura, de asemenea, o vizibilitate pentru donatori - UE și PNUD - și pentru Proiectul "Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură".

Reprezentanții coaliției de ONG-uri vor fi invitați la activitățile de instruire legate de problematica prevenirii și combaterii torturii în instituțiile de sănătate mintală, organizate în cadrul Proiectului "Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură".

În cadrul acestui Program de Granturi, va fi selectat un proiect și va fi acordat un grant în valoare de până la **39.000 dolari SUA** pentru implementarea acestuia. Propunerile de proiecte originale și inovatoare vor avea prioritate.

Condițiile de participare la concursul de granturi, selectare și implementare a proiectelor sunt specificate în **Ghidul Solicitantului\***.

**Solicitantului trebuie să prezinte următorul pachet de documente:**

- Cererea de finanțare\* (care trebuie să includă și descrierea proiectului, bugetul solicitat și planul activităților), completată în una din limbile română, rusă sau engleză. Cererile de finanțare scrise de mână nu vor fi acceptate;
- Copia Certificatului de înregistrare care să ateste înregistrarea juridică a organizației;
- Copia statutului organizației;
- Declarația privind lucrul în cadrul coaliției de ONG-uri în scopurile proiectului, semnată și stampilată de către părți;
- CV-urile Managerului de Proiect, a contabilului și a personalului cheie implicat în implementarea proiectului;
- CV-urile experților și acordul în scris a acestora privind implicarea în realizarea activităților proiectului;
- În măsura posibilităților, o prezentare generală a activităților organizației (inclusiv, dacă este cazul, scrisori de recomandare din partea altor donatori, materiale relevante: cercetări, strategii, materiale pentru training, buletine informative, broșuri; orice alte materiale informative: articole de ziar, înregistrări audio/video, reportaje foto de la înregistrări, etc.);
- Alte materiale relevante pentru a spori credibilitatea Solicitantului pentru donator și care ar spori justificarea proiectului.

\* **Formularul de aplicare și Ghidul Solicitantului** pot fi găsite pe site-ul PNUD Moldova (<http://www.undp.md/tenders/archive2014-onepage.shtml>). Aceste documente pot fi obținute de asemenea expedind o cerere pe adresa: [lidia.marchitan@undp.org](mailto:lidia.marchitan@undp.org).

**Termenul limită de depunere a propunerilor de proiect este: vineri, 30 mai 2014, ora 10:00. Propunerile de proiect primite după termenul limită nu vor fi examinate.**

Documentele pot fi expediate fie prin e-mail la adresa: [tenders-Moldova@undp.org](mailto:tenders-Moldova@undp.org) cu titlul "GP-2014: Monitorizarea", sau prin poștă sau prezentate personal, în plic sigilat (cu mențiunea "GP-2014: Monitorizarea") la adresa: **PNUD Moldova, str. 31 august 1989, nr. 131, Chișinău, Republica Moldova. În atenția: Registry Office/Procurement.**

<sup>8</sup> <http://ombudsman.md/ro/mnpt-vizite-monitorizare/conferinta-presa-violari-ale-drepturilor-omului-cadru-institutiilor>

<sup>9</sup> [http://dis.md/wp-content/uploads/2012/02/RAPORTUL-FINAL\\_6luni-apr-sept-20121.pdf](http://dis.md/wp-content/uploads/2012/02/RAPORTUL-FINAL_6luni-apr-sept-20121.pdf)  
[http://dis.md/wp-content/uploads/2014/02/RAPORTUL-FINAL\\_9luni-oct-2012-iul-2013.pdf](http://dis.md/wp-content/uploads/2014/02/RAPORTUL-FINAL_9luni-oct-2012-iul-2013.pdf)

Cererile de finanțare expediate prin fax vor fi respinse. Cererile incomplete nu vor fi examinate. Cererile de finanțare expediate prin e-mail nu trebuie să depășească 5 MB. Cererile mai mari de 5 MB trebuie să fie divizate în mai multe mesaje, fiecare mesaj fiind marcat cu "partea x din y" pe lângă mențiunea din anunț și din setul de documente pentru solicitare. Toate cererile depuse în format electronic vor primi un mesaj automat de confirmare a recepționării de la [tenders-Moldova@undp.org](mailto:tenders-Moldova@undp.org). Dacă nu primiți acest mesaj de confirmare prin e-mail, Vă rugăm să contactați Oficiul PNUD Moldova la nr. de tel. +373-22-220045. Ofertele primite după termenul limită vor fi respinse. Pentru informații suplimentare, vă rugăm să-l contactați telefonic pe dl Evghenii Golosceapov la nr. +373 (0) 22 269-119 sau prin e-mail: [evghenii.golosceapov@undp.org](mailto:evghenii.golosceapov@undp.org)